

Advies

nummer 2013 N-49

9 april 2014

Klacht betreffende het opleggen van de maatregel van separatie, het op de hoogte stellen van de ouders over de maatregel en stemmingmakerij

Volgens klagers heeft de school zeer onzorgvuldig en onverantwoord gehandeld ten aanzien van hun zoon. De hem opgelegde maatregel van separatie was buiten proportie. De motivatie van de maatregel was te mager. De ouders zijn niet tijdig over het opleggen van de maatregel op de hoogte gesteld. Er is onnodig stemming gemaakt tegen hun zoon.

Naar het oordeel van de Commissie kon de directeur van de school in redelijkheid tot de gevolgtrekking komen dat het gedrag van de zoon van klagers van dien aard was dat de maatregel van separatie van maximaal acht weken moest worden opgelegd.

De voorlichting aan de ouders had naar het oordeel van de Commissie beter kunnen zijn door hen eerder op de hoogte te stellen van het opleggen van de maatregel en de voorwaarden waaronder beëindiging daarvan zou kunnen plaatsvinden.

Naar het oordeel van de Commissie past het een leerkracht niet uitspraken te doen over een mogelijke schorsing van een leerling in het bijzijn van andere leerlingen. Hoezeer de leerkracht zich door het gedrag van de zoon van klagers ook uitgedaagd voelde, haar professionaliteit had haar van het doen van de bewuste uitspraak moeten weerhouden, zoals door haar ook is toegegeven.

De Commissie verklaart de klacht deels gegrond en deels ongegrond.

Naar aanleiding van de klacht van de heer K1 en mevrouw K2, ouders van de minderjarige L, gewezen leerling van de basisschool S, die door de Stichting X in stand wordt gehouden,

tegen: de heer A1, directeur van basisschool S, en
mevrouw A2, als leerkracht verbonden aan basisschool S,
verweerders,

heeft de Landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs (de Commissie) het volgende advies uitgebracht aan de Stichting X:

1. Het verloop van de procedure

Voor de loop van het geding verwijst de Commissie naar de volgende stukken, waarvan de inhoud als hier ingevoegd is te beschouwen:

- de brief van de ouders 9 december 2013 met producties,

- het door de ouders ingevulde vragenformulier van 18 december 2013,
- de brief van mevrouw A2 van 11 januari 2014 met producties,
- de brief van de heer A1 van 28 januari 2013.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 9 april 2014 te Utrecht.

2. De klacht

2.1 Blijkens de inhoud van de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, luidt de klacht als volgt:

Basisschool S heeft zeer onzorgvuldig en onverantwoord gehandeld ten aanzien van L. De hem opgelegde maatregel van separatie was buiten proportie. De motivatie van de maatregel was te mager. De ouders zijn niet tijdig over het opleggen van de maatregel op de hoogte gesteld. Er is onnodig stemming gemaakt tegen L.

2.2 De ouders hebben het volgende aan hun klacht ten grondslag gelegd:

Na een verhuizing is L, ten tijde van het indienen van de klacht 11 jaar, in het schooljaar 2012/2013 ingestroomd in groep 7 van basisschool S. Aan de heer A1 is toen duidelijk gemaakt dat L, gelet op de pesterijen die hij zich op zijn vorige school heeft moeten laten welgevallen, een veilige schoolomgeving nodig had. De heer A1 had daar toen alle begrip voor.

L had in dat schooljaar mevrouw A2 als groepsleerkracht. Tussen hen beiden kwamen regelmatig spanningen voor.

De ouders hebben met de zorgleerling begeleidster contact gezocht om L in het schooljaar 2013/2014 extra ondersteuning te laten bieden.

In het nieuwe schooljaar liep er in het begin al wat mis. L's nieuwe leerkracht wees hem erop dat hij geen agenda bij zich had, een verplichting waar hij tengevolge van schoolverzuim niet van op de hoogte was. De mededeling dat hij wel een agenda bij zich had moeten hebben, was had voor L een demotiverend effect.

L kreeg vaak als enige de schuld van incidenten waar hij niet als enige bij betrokken was. Hij ging steeds naar school met het gevoel dat het wel weer aan hem zou liggen.

Op 30 september 2013 hebben de ouders op school een gesprek gevoerd over L. Zij wilden dat L meer veiligheid en geborgenheid zou worden geboden. De heer A1 was bij het gesprek aanwezig. Er is toen afgesproken dat L volgens een speciaal belonings- en correctiesysteem zou worden geholpen. Hij zou dan duidelijk kunnen vaststellen wat van hem werd verwacht. L zou met een schone lei beginnen.

Ook is afgesproken dat de ouders op de hoogte zouden worden gehouden van ontwikkelingen.

Op 4 oktober 2013 is tijdens een gymles die door mevrouw A2 als vervangster werd gegeven, het een en ander voorgevallen waarin L een rol speelde.

De heer A1 heeft als reactie op de gebeurtenissen tijdens de gymles L gesepareerd van zijn eigen groep. Hij zou in groep 5 moeten zitten. De maatregel was vooralsnog op acht weken gesteld.

De ouders konden en kunnen zich niet met de maatregel verenigen en wel om de volgende redenen:

- De maatregel was buitenproportioneel, allereerst gelet op de in het vooruitzicht gestelde duur daarvan. L mocht tijdens de separatie ook geen contact hebben met klasgenoten. Hij kon daardoor ook niet spelen tijdens de pauzes.
- De motivering van de maatregel was erg mager. Zij was gebaseerd op de waarneming van een leerkracht met wie L het jaar daarvoor regelmatig in botsing was geweest. Vooringenomenheid kan dus een rol hebben gespeeld. Bovendien werden er ter ondersteuning ook gebeurtenissen aangehaald die dateerden van voor 30 september 2013, de datum waarop L met een schone lei zou beginnen.
- De ouders zijn te laat van de maatregel en de reikwijdte daarvan op de hoogte gesteld. Op vrijdag 4 oktober 2013 is de maatregel opgelegd. Pas de maandag erop hoorden de ouders wat die zou inhouden.
- Aan L is gedurende de tenuitvoerlegging van de maatregel niet duidelijk gemaakt wat er van hem werd verwacht om weer in zijn groep te kunnen terugkeren.
- De communicatie van de school is slecht te noemen. Het zijn steeds de ouders geweest die het initiatief tot contact hebben genomen. Lesstof voor L om thuis mee te werken is niet meegegeven.

De leerplichtambtenaar was eerder van het gevormde dossier op de hoogte dan de ouders zelf.

Naast wat de ouders tegen de opgelegde maatregel aanvoeren, wijzen zij nog op een ongepaste uitlating van mevrouw A2 na de gymles van 4 oktober 2013. Zij heeft toen gezegd: 'Deze jongens horen niet op school thuis. Vinden jullie ook niet? Ik zorg ervoor dat ze worden geschorst'.

Inmiddels zit L op een andere school. Basisschool S heeft niet de juiste pedagogische omgeving aan L kunnen bieden.

3. Het standpunt van aangeklaagden

Tijdens de bewuste gymles hebben L en een andere leerling blijk gegeven van gedrag, dat dermate storend was voor het groepsgebeuren dat zij door de leerkracht naar de kleedkamer gestuurd zijn. Daar gooiden zij hard met de deur van de douche of van het toilet. Zij liepen vervolgens rondjes, deden willekeurige deuren open met het doel de andere kinderen aan het lachen te maken. Hun optreden was zeer respectloos. Door het storende gedrag van de twee leerlingen kon de competitie waarmee de groep bezig was, niet worden afgemaakt. Dat wekte grote ergernis bij de andere leerlingen. Bij het verlaten van de gymzaal heeft L de groep nog opgehouden door zeer langzaam zijn jas aan te trekken. Het gedrag van L en van de andere leerling was duidelijk grensoverschrijdend. Het ondermijnde het gezag van de leerkracht. Er moest een maatregel worden getroffen. Na overleg met een gedragsdeskundige heeft de heer A1 gekozen voor een separatie van de twee jongens voor een periode van maximaal acht weken. Daarbij hebben ook eerdere gedragingen die niet door de beugel konden een rol gespeeld. Wanneer de jongens weer gewenst gedrag zouden vertonen, konden zij terug worden geplaatst in hun groep. Het treffen van een maatregel die nodig is voor de veiligheid van de groep of de leerkrachten, wordt niet vooraf met ouders besproken. Er is wel degelijk huiswerk aan L verstrekt. De separatie van L heeft feitelijk twee dagen geduurd. Na de eerste dag is L ziek gemeld. De tijd van het ziekteverzuim werd gevolgd door de herfstvakantie. Daarna is L weer naar school gekomen, maar dat duurde slechts één dag. Vervolgens is L niet meer op basisschool S geweest. Toegegeven wordt dat de uitlating over een mogelijke schorsing, op 4 oktober 2013 door mevrouw A2 gedaan, niet

professioneel was. Eveneens wordt toegegeven dat de communicatie met de ouders over het opleggen van de maatregel en de reikwijdte daarvan beter had gekund.

4. De ontvankelijkheid

De Commissie acht zich bevoegd om de klacht te behandelen nu de Stichting X is aangesloten bij de Commissie. De ouders kunnen worden aangemerkt als klagers in de zin van de klachtenregeling die voor basisschool S geldt en kunnen derhalve in hun klacht worden ontvangen.

5. De gang van zaken

Op grond van de overgelegde stukken en uit hetgeen bij de mondelinge behandeling naar voren is gebracht, is voor de Commissie het volgende komen vast te staan:

Basisschool S heeft het nodig gevonden regelmatig corrigerend op te treden tegen L. Op 4 oktober 2013 is de situatie tijdens een gymles geëscaleerd. L en een andere leerling gaven blijk van gedrag dat als duidelijk grensoverschrijdend en respectloos werd ervaren. Mevrouw A2, de leerkracht die de gymles gaf, heeft zich aan het einde van de gymles tegenover de medeleerlingen laten ontvallen dat zij ervoor zou zorgen dat L zou worden geschorst.

Kennelijk waren de gedragingen van de twee leerlingen reden voor de heer A1 om tot het treffen van een maatregel over te gaan. Er is in dat verband gekozen voor een separatie van maximaal acht weken. L zou voor de duur van de separatie in groep 5 moeten werken. Over het opleggen van de maatregel is met de ouders van L niet vooraf gecommuniceerd. Pas na het weekeinde dat op het incident tijdens de gymles volgde, is aan de ouders medegedeeld dat er sprake was van een separatie van maximaal acht weken en wat de reden daarvan was. Ook zijn de ouders geruime tijd in het ongewisse gelaten over de voorwaarden waaronder L weer naar zijn eigen groep zou kunnen terugkeren.

6. Het oordeel van de Commissie

De Commissie onderscheidt de volgende onderdelen in de klacht:

- a. De zwaarte van de opgelegde maatregel
- b. De communicatie met de ouders over de maatregel
- c. De uitlating van mevrouw A2 over een op te leggen schorsing.

Ad a. Naar het oordeel van de Commissie kon de heer A1 in redelijkheid tot de gevolgtrekking komen dat L gedrag van dien aard was dat de maatregel van separatie van maximaal acht weken moest worden opgelegd. De uiteindelijke duur van de maatregel zou mede afhangen van wat L aan verbeteringen in zijn gedrag zou vertonen.

Een dergelijke maatregel is niet disproportioneel en past in een verantwoord schoolbeleid. Een schooldirecteur moet met een breder belang rekening houden dan alleen met dat van een individuele leerling die bijzondere begeleiding nodig heeft.

Dat een mogelijke vooringenomenheid tegen L strafverzwarend heeft gewerkt, is de Commissie niet gebleken.

De Commissie verklaart de klacht op het punt van de soort en de zwaarte van de opgelegde maatregel ongegrond.

Ad b. De maatregel van separatie van acht weken is een ingrijpende. Daarom moeten ouders daarvan in een vroeg stadium op de hoogte worden gesteld en steeds op de hoogte worden gehouden van nieuwe ontwikkelingen.

Zoals door de heer A1 toegegeven, is aan die verplichting niet steeds voldaan. Met name had naar het oordeel van de Commissie de voorlichting aan de ouders beter kunnen zijn door hen eerder op de hoogte te stellen van het opleggen van de maatregel en de voorwaarden waaronder beëindiging daarvan zou kunnen plaatsvinden.

Voor zover de klacht inhoudt dat de communicatie over de opgelegde maatregel en de reikwijdte daarvan niet optimaal is geweest, verklaart de Commissie die gegrond.

Ad c: Het past een leerkracht niet uitspraken te doen over een mogelijke schorsing van een leerling in het bijzijn van andere leerlingen. Hoezeer mevrouw A2 zich door het gedrag van L ook uitgedaagd voelde, haar professionaliteit had haar van het doen van de bewuste uitspraak moeten weerhouden, zoals door haar ook is toegegeven.

De Commissie verklaart de klacht gegrond, voor zover die het ongepaste van de bewuste uitspraak betreft. Zij wil daaraan evenwel niet de typering 'stemmingmakerij' verbinden.

7. Aanbeveling

Het is in deze procedure de Commissie opgevallen dat de vertrouwenspersoon voor klagers niet bereikbaar was. Een verkeerde vermelding in de schoolgids was daarvan de oorzaak.

De Commissie beveelt de Stichting X aan dat zij erop toeziet dat de gegevens de vertrouwenspersoon betreffende op een zodanige manier worden vermeld, dat duidelijk is welke weg bewandeld moet worden om de vertrouwenspersoon te bereiken.

Aldus uitgebracht op 9 april 2014 door mevrouw mr. M. W. van der Veen, voorzitter, de heer drs. P.H. Hupsch, lid, en de heer A. Tillekens, lid, daarin bijgestaan door de heer mr. H. Nentjes, adjunct-secretaris.